

ACTA DE LA IX SESSIÓ DEL CONSELL DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA DE LA COMUNITAT VALENCIANA

El 19 de novembre de 2020, a les 16.30 hores, mitjançant videoconferència, s'inicia la IX sessió del Consell de Participació Ciutadana de la Comunitat Valenciana, presidida per la consellera de Participació, Transparència, Cooperació i Qualitat Democràtica i presidenta del Consell de Participació Ciutadana de la Comunitat Valenciana, Rosa Pérez Garijo.

Assistents:

- Rosa Pérez Garijo, presidenta del Consell de Participació Ciutadana de la C.V. i consellera de Participació, Transparència, Cooperació i Qualitat Democràtica.
- Antoni Llorente Ferreres, vicepresident del Consell de Participació Ciutadana de la C.V. i secretari autonòmic de Participació i Transparència.

1. Representants dels diferents departaments del Consell:

- Daría Terrádez Salom, directora general de Relacions amb la Unió Europea i l'Estat, vocal suplent en representació de Presidència.
- Francesc Xavier Uceda i Maza, secretari autonòmic de Planificació i Organització del Sistema, vocal titular en representació de la Vicepresidència Primera i Conselleria d'Igualtat i Polítiques Inclusives.
- Adoración Guamán Hernández, directora general de Coordinació Institucional de la Vicepresidència Segona, vocal titular en representació de la Vicepresidència Segona i Conselleria d'Habitatge i Arquitectura Bioclimàtica.
- José García Añón, director general de Reformes Democràtiques i Accés a la Justícia, vocal suplent en representació de la Conselleria de Justícia, Interior i Administració Pública.
- Josep Miquel Moya Torres, director general d'esport, vocal suplent en representació de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport.
- Isaura Navarro Casillas, secretària autonòmica de Salut Pública i del Sistema Sanitari Públic, vocal titular en representació de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública.
- Celsa Monrós Barahona, directora general de Canvi Climàtic, vocal suplent en representació de la Conselleria d'Agricultura, Desenvolupament Rural, Emergència Climàtica i Transició Ecològica.
- Rosa Pardo Marín, directora general de Política Territorial i Paisatge, vocal suplent en representació de la Conselleria de Política Territorial, Obres Públiques i Mobilitat.

- María Muñoz Blanco, directora general de la Lluita contra la Bretxa Digital, vocal titular en representació de la Conselleria d'Innovació, Universitats, Ciència i Societat Digital.
- M.ª Jesús Pérez Galant, directora general de Participació Ciutadana, vocal titular en representació de la Conselleria de Participació, Transparència, Cooperació i Qualitat Democràtica.

2. Representants d'institucions, organismes i consells:

- Cristina Pauner Chulvi, de la Universitat Jaume I, vocal titular en representació de la Conferència de Rectors de la C.V.
- Joan Miquel López Díaz, vocal titular en representació de la Federació Valenciana de Municipis i Províncies.
- M.ª Carmen Jover Pérez, diputada provincial de Serveis Socials i Igualtat, vocal titular en representació de la Diputació d'Alacant.
- Xaro Millares Ferrando, diputada de Participació, vocal titular en representació de la Diputació de Castelló.
- Milagros Cano Monterde, de CCOO-PV, vocal titular en representació del Comité Econòmic i Social de la C.V.
- Elena Mañas García, vocal suplent en representació del Consell Valencià de la Joventut.
- Vicente Inglada Alcaide, vocal titular en representació del Consell de Consumidors i Usuaris.
- José Antonio Gallego Peremarch, vocal titular en representació del Consell Valencià de Persones Majors.
- Lola Fernández Rodríguez, vocal suplent en representació de la Plataforma del Tercer Sector.

3. Representants d'entitats ciutadanes:

SECTOR 1:

- Juan Antonio Caballero Defez, de CAVECOVA, vocal titular.
- Francisco Cabañero Català, de COASVECA, vocal suplent.

SECTOR 2:

- Óscar Góngora Pérez, de la Federació d'Entitats Culturals Andaluses de la C.V., vocal suplent.

SECTOR 3:

- Vicente Ripoll Pizarro, de Creu Roja C.V., vocal titular.
- Elena Caro Cebador, de la Plataforma del Voluntariat C.V., vocal suplent.
- Jorge Caverro Redondo, de CVONGD, vocal suplent.
- Sergi Morales Pérez, de l'Associació Quera, vocal titular.

SECTOR 4:

- Amalia Alba Tarazona, de Dones Progressistes C.V., vocal suplent.

SECTOR 5:

- Ana Cristina Peiró Benavent, de Chrysallis, vocal titular.

SECTOR 6:

- Sandra Obiol i Francés, d'Acció Cultural del País Valencià, vocal titular.
- Luis Alberto Bernabé Martínez, d'Ecologistes en Acció, vocal titular.
- Antonio Boytre Boza, d'Acció Ecologista Agró, vocal titular.
- Pepa Cardona Sendra, de Pego Viu, vocal titular.

SECTOR 7:

- Daniel de la Casa Trigueros, de FESORD C.V., vocal titular.
- Clarissa Ramos Feijóo, de Fundació Pilares, vocal titular.
- José Joaquín Gil Izquierdo, de l'Associació Retina C.V., vocal titular.
- Sandra Casas Molina, de la Coordinadora de Plataformes en Defensa de les Persones en Situació de Dependència, vocal titular.

- Vicenta Castillo Plaza, de Plena Inclusió C.V., vocal suplent.

SECTOR 8:

- Emilio Marmaneu Moliner, de la Federació d'Associacions de Persones Familiars amb Alzheimer C.V., vocal suplent.
- Antonio Ángel Pertusa Rebollo, de Stop Accidentes, vocal titular.
- María Monzó Fuster, de l'Associació Parque Lidón, vocal titular.
- José Ribera Facundo, de l'Associació Parque Lidón, vocal suplent.
- Alfons Polo i Peris, de l'Associació Ciutadana per a la Promoció i Defensa de la Salut P.V., vocal titular.

SECTOR 9:

- Cruzana Gómez Correcher, de Servei Jesuïta a Migrants, vocal titular.
- Ángela Nzambi Bakale, de CEAR C.V., vocal titular.

SECTOR 10:

- Aurora Aranda Heras, de Càritas C.V, vocal titular.

ALTRES SECTORS:

- Celia Chavero Escamilla, de FANUCOVA (Federació de Famílies Nombroses de la C.V.), vocal titular.
- Arántzazu Martín Bedate, de FANUCOVA (Federació de Famílies Nombroses de la C.V.), vocal suplent.
- Miguel Ángel Fenoll Ferriols, de Somllar, vocal suplent.
- Julio Horta Balastegui, de la Fundació Horta Sud, vocal titular.
- Pau Bernad García, de FACUA, vocal titular en representació d'altres sectors.

Assisteixen també, en qualitat de secretària del Consell de Participació Ciutadana, amb veu, però sense vot:

- Irene Mateu Andreu, cap de servei de Participació de la Ciutadania i de la Societat Civil, com a titular.
- Ana Ródenas Peris, subdirectora de Transparència i Participació, com a suplent.

Inicia la sessió la consellera de Participació, Transparència, Cooperació i Qualitat Democràtica, Rosa Pérez Garijo donant la benvinguda a tots els assistents i explicant que aquesta sessió s'ha hagut de realitzar íntegrament per videoconferència a conseqüència de la crisi sanitària provocada per la COVID-19. Així mateix informa els presents que aquest consell es tracta, sobretot, d'un consell de renovació el qual, a més, tindrà major protagonisme a través dels processos que es realitzaran.

D'altra banda, afegint que en aquest moment existeix una gran desafecció entre la ciutadania i les institucions el millor antídota de les quals és, d'una banda, la transparència, però, sobretot, la participació.

Així mateix informa que, atès que és una videoconferència, s'haurà de demanar la paraula o fer qualsevol consulta a través del xat.

Finalment, dona la benvinguda al nou Consell de Participació presentant, en aquest cas, als representants del Consell.

Passa la paraula al vicepresident del Consell de Participació, Antoni Llorente Ferreres, qui dona també la benvinguda als assistents i se suma a les paraules de la consellera. Explica també que aquest nou consell és més ampli, la qual cosa dona un paper de major rellevància a la participació i a les polítiques públiques. Seguidament, presenta als nous membres del Consell de Participació, representants de les institucions i òrgans col·legiats.

A continuació, intervé de nou la consellera per a informar que, de manera excepcional, es passarà al punt segon de l'ordre del dia per a continuar amb la constitució del nou Consell de Participació; per a això, passa la paraula a la directora general de Participació Ciutadana, Mª Jesús Pérez Galant.

2. CONSTITUCIÓ DEL NOU CONSELL DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA.

Mª Jesús Pérez explica que la intenció en aquest nou Consell era aconseguir el 60 % de representació de la ciutadania per a així complir el que estableix la llei d'acompanyament. En aquest sentit, s'han presentat trenta-cinc candidatures, tres de les quals han quedat excloses per no complir algun dels requisits establerts. Explica també que en el consell estan representats deu sectors. Atès

que algunes de les entitats no encaixaven en cap d'aquests sectors, es va establir un nou sector que les incloguera.

Respecte a la representació ciutadana, no s'ha aconseguit el 60 % malgrat haver-se admés totes les candidatures, de manera que aquesta representació del 50 %. No obstant això, recorda Mª Jesús Pérez que els representants de les institucions actuen aquest consell com a representants de la ciutadania.

Respecte a la representació equilibrada d'homes i dones, tenint en compte que queden cinc membres d'algunes institucions per designar, el percentatge dels homes aconsegueix el 42,4 %, i de les dones el 57,6 %.

També s'ha pretés que hi haja un equilibri territorial i de representativitat sectorial.

Finalment, informa que aquest nou Consell té una vigència de tres anys.

A continuació, presenta els representants titulars i suplents de les entitats ciutadanes

1. APROVACIÓ DE L'ACTA DE LA SESSIÓ ANTERIOR.

Pren la paraula la secretària el Consell de Participació Ciutadana, Irene Mateu Andreu, qui dona la benvinguda a tots els membres de nou Consell i explica que l'esborrany de l'acta anterior s'ha remés, tant als membres del Consell sortint com als nous representants, per a donar continuïtat als temes tractats. Explica també que només s'ha rebut una al·legació referent a un error material en un nom, que ja s'ha corregit.

Es pregunta als assistents si hi ha alguna al·legació més i, atés que no hi ha cap, l'acta queda aprovada.

3. SEGUIMENT DEL PLA DE TREBALL DE LA DIRECCIÓ GENERAL DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA.

Pren la paraula la directora general de Participació per a explicar el pla de treball. Explica Mª Jesús Pérez que l'objectiu final és que la ciutadania se senta part activa de les polítiques públiques i per a això s'ha realitzat aquest pla de treball.

Explica també que ja s'havia anunciat que s'estava treballant en la primera guia de participació ciutadana, la qual va ser presentada al març, just abans de l'estat d'alarma, per la qual cosa no va tindre molta repercussió. No obstant això, explica que va ser un treball minuciós, tant per part de l'equip de la Direcció General, com per part de les altres conselleries que van participar i van col·laborar. La guia ha suposat establir unes bases per a la materialització de la participació ciutadana.

Pren la paraula Irene Mateu per a exposar en què consisteix aquesta guia de participació, i la comparteix en pantalla per a mostrar els punts principals i mecanismes de participació. Explica que

és un document de consulta interactiva. El motiu de presentar aquesta guia ha sigut tindre un punt de partida que suposara un diagnòstic de la situació actual. La seua finalitat és visibilitzar els espais de participació perquè la ciutadania puga participar de l'elaboració de les polítiques públiques.

En la guia s'estableixen les bases de la participació ciutadana per a acostar la política a la ciutadania, la qual cosa és, a més, un dret de tots els ciutadans.

Aquesta guia s'actualitza cada sis mesos per a incorporar òrgans i instruments de participació.

S'hi estableixen també unes bases perquè les diferents conselleries i direccions generals puguen realitzar els seus propis processos participatius. De fet, hi ha conselleries que ja els estan realitzant.

En concret els processos participatius s'han de desenvolupar en quatre fases: fase d'informació prèvia, fase de propostes, fase de debat i fase de retorn de la ciutadania.

També es pot trobar en la guia un espai per a parlar de l'elaboració normativa, on s'explica en què consisteix i com realitzar-lo.

L'apartat més ampli de la guia és el dedicat als òrgans de participació. Un estudi realitzat per la Universitat de València ja va reflectir l'existència d'una gran quantitat d'òrgans, alguns d'ells inactius, uns altres que no s'han regulat, uns altres que funcionen a ple rendiment, etc. En aquest estudi es reflecteix també una baixa representació de la ciutadania. A partir d'ací, la Direcció General de Participació va contactar amb diferents òrgans de la Generalitat per a determinar quins òrgans podien considerar-se de vertadera participació. Es van recopilar 173 fitxes de possibles òrgans quedant, finalment, 59 òrgans i 18 instruments.

En la guia, els òrgans es troben recollits per temàtica, de manera que la seua consulta siga senzilla i intuïtiva. Els representants de cada òrgan es divideixen en quatre sectors: Administració Pública, organitzacions empresarials i professionals, les persones que representen organitzacions sindicals i, finalment, les persones que representen a la ciutadania i experts.

Una de les primeres mesures que s'han adoptat després d'aquest estudi és establir la representació ciutadana d'aquests òrgans en un mínim del 60 %.

Pren la paraula de nou la directora general, Mª Jesús Pérez Galant, per a explicar que el pla de formació, que s'ha hagut de posposar a 2021, consistirà en una formació en línia dirigida a les entitats ciutadanes i al personal tècnic municipal de participació ciutadana.

Passa a presentar el projecte principal d'aquest exercici, El projecte pilot dels pressupostos participatius. És un projecte compartit amb tots els departaments de la Generalitat amb el qual es pretén obrir les portes a tota la ciutadania en la Pren de decisions. S'està treballant perquè aquest procés es duga a terme de manera en línia. D'una banda, es treballa en una comunitat participativa, a nivell comarcal, però que actue en benefici de tota la Comunitat Valenciana. S'estan realitzant també aliances amb diputacions, amb la Federació Valenciana de Municipis i Províncies, universitats, Consell Valencià de la Joventut, etc.

El primer procés participatiu que es va iniciar enguany, arran de la Dana a la Vega Baixa, va ser el procés Vega Renhace.

Es treballarà conjuntament amb totes les conselleries per a realitzar aquest projecte pilot.

També s'està treballant en la Xarxa de Governança Participativa Municipal. A partir de primers de 2021 s'espera que siga una realitat en la qual es puguen compartir projectes de participació ciutadana.

Tot això es podrà visualitzar en la presentació del Portal GVA PARTICIPA (Irene Mateu comparteix la visualització del portal). A col·lació, Mª Jesús agraeix a la DGTIC el treball realitzat en aquest portal.

Pren la paraula Irene Mateu qui explica que el portal té una doble finalitat: d'una banda, suposa una eina dinàmica i interactiva on el ciutadà pugua participar de manera ràpida i, d'altra banda, disposa d'un repositori de recursos.

La part més important del portal és que permet la participació directa, a través de cinc funcionalitats:

1. Debat. 2. Propostes ciutadanes. 3. Votacions. 4. Legislació col·laborativa. 5. Pressupostos participatius.

D'altra banda, en el portal de recursos es disposarà d'informació, formació, eines, metodologies i espais de participació.

En els espais de participació es podran consultar tant els processos oberts, com els tancats (conclusions i compromisos), així com una agenda d'activitats (les associacions podran publicitar les seues activitats a través d'aquest recurs).

Respecte a la formació es podran trobar materials com a píndoles formatives, estudis i investigació i una escola de participació.

En l'apartat de "Foment de la participació" es recollirà la informació relativa a subvencions, presentació de projectes, informes, estadístiques, premis i aliances.

També hi haurà un espai propi per a les associacions en l'apartat "Foment de l'associacionisme" on disposaran d'una àrea de formació d'associacionisme, un mapa i cercador d'associacions i un visor interactiu d'associacions.

4. INFORME DE SITUACIÓ DE LES SUBVENCIONS A les ENTITATS CIUTADANES 2020.

Pren la paraula Maribel Hernández, cap del Servei de Foment de l'Associacionisme i Relacions amb els CEVEX, per a exposar la situació de les subvencions 2020. Per a això deixa constància del gran esforç polític i administratiu que s'ha realitzat per a poder portar avant la línia de subvenció.

La convocatòria es va realitzar el 4 de març i el 14 es va declarar l'estat d'alarma, amb suspensió de tots els terminis administratius. En conseqüència, el termini de presentació de projectes es va allargar fins a mitjan juny. El 29 de juliol es va poder publicar la resolució provisional amb 51 entitats beneficiàries, de les quals 29 eren d'àmbit autonòmic i 22 d'àmbit inferior. Vistes la gran de quantitat d'entitats amb projectes de qualitat que havien quedat excloses, es va decidir fer un gran esforç polític amb la finalitat d'aconseguir una ampliació de crèdit que, finalment, es va materialitzar en 43 entitats beneficiàries més (29 en la modalitat A i 14 en la modalitat B).

No obstant això, aquesta ampliació va suposar una nova tramitació que va dilatar més en el temps la resolució d'aquestes subvencions, per tant, la resolució de subvenció es va publicar el 20 d'octubre. Atés que el termini de justificació de les subvencions finalitzava el 31 d'octubre, es va fer un esforç més i es va allargar aquest termini al 16 de novembre.

El 17 de novembre, es va poder constatar que, de les 86 entitats beneficiàries, 83 havien presentat la justificació en el termini establert, la qual cosa va deixar patent l'enorme esforç realitzat per aquestes.

5. NOVA ESTRATÈGIA DE TREBALL DEL CONSELL DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA.

Pren la paraula Mª Jesús Pérez i agraeix, en primer lloc, la labor realitzada per la nova cap de servei de Foment de l'Associacionisme i Relacions amb els CEVEX, Maribel Hernández. A col·lació, afegim que l'ampliació del crèdit, per un total de 312.500 euros, respon a una aposta ferma per part de la Conselleria de Participació, Transparència, Cooperació i Qualitat Democràtica i que per al pressupost del pròxim any s'ha presentat una quantitat similar per a arribar al màxim d'entitats ciutadanes.

En relació amb el punt a tractar, exposa que un Consell de Participació amb 64 titulars, pot ser inoperant. Per això, i atés que el reglament recull la possibilitat de treballar mitjançant grups de treball o comissions, es proposa, en primer lloc, formar una comissió permanent a partir de la qual es puguen crear comissions més concretes en relació amb determinades matèries (pressupostos participatius, foment de la participació, associacionisme, canviar bases de subvencions, etc.). Finalitzat aquest termini, la Direcció General farà una distribució de manera que tots els sectors puguen estar representats, per exemple, amb huit representants d'entitats ciutadanes i dos representants d'òrgans institucionals, donant major presència a la ciutadania. En qualsevol cas, qualsevol tema que es tracte en aquesta comissió permanent o en qualsevol altra comissió que es cree que haurà de ser portat al ple del Consell de Participació, perquè siga aprovat.

6. PRECS I PREGUNTES.

La consellera, Rosa Pérez, obri el torn de paraules, i la primera intervenció és la d'Arantxa Martín, de l'Associació de Famílies Nombroses de la Comunitat Valenciana, que exposa que la seua associació, per les seues característiques representa la diversitat (discapacitat, LGTBI, famílies

monoparentals, etc.) i que precisament per aqueixa transversalitat, poden englobar-se en diversos sectors, per la qual cosa poden donar una visió molt significativa en les diferents comissions que puguen formar-se. Finalment, agraeix el treball i l'esforç de donar veu a la ciutadania.

Luis Alberto Bernabé Martínez, d'Ecologistes en Acció, felicita l'equip pel treball realitzat per a dur a terme la guia de participació. Opina que la conselleria hauria d'estudiar el tema de la transparència informativa a nivell de tota la Generalitat. Afig també el problema existent entorn de l'accés a la justícia gratuïta i entén que aquesta conselleria hauria d'implicar-se en aquesta qüestió. Finalment, sol·licita que es faciliten documents model en la web per a ús de la ciutadania i les associacions puguen fer al·legacions o qualsevol tipus de manifestacions a l'Administració Pública.

Pren la paraula la consellera per a donar resposta a les qüestions plantejades per Luis Alberto Bernabé i exposa que s'ha treballat molt per la transparència, donant dret a tot ciutadà a accedir a la informació que s'emeta dins de l'àmbit de la Generalitat Valenciana. Respecte als ajuntaments, afig que també han de complir la Llei de Transparència, però que tenen els seus propis processos, per la qual cosa recorda que existeix un òrgan específic, el Consell de Transparència, al qual es pot acudir en relació amb qualsevol conflicte en aquest sentit. Sobre la justícia gratuïta informa que aquesta matèria és competència de la Conselleria de Justícia, Interior i Administració Pública.

Vicente Inglada Alcaide, d'Unió de Consumidors de la Comunitat Valenciana, considera molt interessants totes les iniciatives que es puguen realitzar per a l'objectiu comú de la transformació social amb la finalitat d'aconseguir el benestar de la ciutadania. Vol també fer un reconeixement per la iniciativa política d'incrementar la línia pressupostària de les subvencions destinades a entitats ciutadanes. Aquesta iniciativa demostra que quan una conselleria té una iniciativa política, es pot dur a terme. A més, ressalta que aquesta conselleria avança un important percentatge econòmic de les subvencions, la qual cosa suposa la salvació de molts projectes. Entén que aquesta hauria de ser la línia a seguir per part de totes les conselleries. Finalment afig que, en parlar de participació ciutadana, no es pot oblidar la participació formal, la qual cosa implica que els consumidors i els usuaris han de ser presents en qualsevol mena d'organisme.

Intervé novament la consellera per a incidir de nou en l'increment pressupostari i informar que s'ha treballat per a ampliar aquest pressupost per al pròxim exercici de manera que es dispose del mateix des de l'inici de la tramitació de les subvencions.

Clarisa Ramos Feijoó, de Fundació Pilares, pregunta quines altres comissions hi haurà i si es podrà participar en més d'una. Mª Jesús Pérez respon que de moment es formarà la comissió permanent la qual serà l'encarregada de proposar altres comissions més específiques. En qualsevol cas, totes hauran de ser aprovades pel ple del Consell. De moment la urgència seria la comissió de seguiment dels pressupostos participatius. La idea és iniciar el projecte pilot el mes de març amb vista per a la seua execució l'any 2022 i la seua reglamentació l'any 2023. Però l'inici és la comissió permanent per a la qual es proposen 10 persones perquè resulte més operatiu.

Irene Mateu informa a tots els membres del Consell de Participació que, amb motiu de la renovació del Consell de CEVEX, s'ha designat quina vocalia formarà part d'aquest Consell de CEVEX en representació d'aquest consell. Per tant, tots els membres del consell rebran un correu electrònic sol·licitant candidatures voluntàries.

No havent-hi més intervencions, es tanca la sessió a les 18.10 hores.

LA SECRETÀRIA DEL CONSELL DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA DE LA C.V.